

PM

DATUM: 2010-11-19
AVDELNING: DIR
HANDLÄGGARE: Karolina Ekholm

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2010-891-STA

Forskningsverksamheten på Riksbanken

Direktionens beslut

Övergripande målsättningar för forskningsverksamheten på Riksbanken är att forskningen håller hög kvalitet samt att den är relevant och användbar för Riksbankens övriga verksamhet, i första hand inom policyområdena penningpolitik och finansiell stabilitet. En ytterligare målsättning är att forskningsverksamheten ska utgöra en brygga mellan den akademiska världen och Riksbanken.

Utifrån dessa övergripande målsättningar ger Direktionen cheferna för avdelningarna för penningpolitik och finansiell stabilitet i uppdrag att:

- Kartlägga vilka åtgärder som vidtagits sedan hösten 2008 för att förbättra verksamheten när det gäller forskarnas delaktighet i policyarbetet, interaktionen mellan forskningen och policyarbete på området finansiell stabilitet samt rekrytering av forskare och deras karriärutveckling
- utreda om ytterligare åtgärder för förbättringar på ovan områden behövs
- utreda hur omfattande forskningsverksamheten på Riksbanken bör vara och hur samarbetet med forsknings- och undervisningsinstitutioner inom och utanför Sverige kan utvecklas och stärkas
- utreda hur verksamheten bör organiseras och bedrivs för att forsknings- och analyskapaciteten på området finansiell stabilitet ska förstärkas

Bakgrund

Riksbanken har i dagsläget en forskningsverksamhet som enligt uppsatta kriterier är mycket framgångsrik. Det framgår t ex av den externa utvärdering som gjordes av verksamheten under 2008.¹ Det kan trots detta finnas anledning att se över verksamheten och fundera över om den kan förbättras i något avseende. Den externa utvärderingen identifierade tre områden på vilka Riksbankens forskningsverksamhet

¹ Utvärderingen genomfördes av Marvin Goodfriend, Lucrezia Reichlin och Gregory Udell och deras rapport levererades i november 2008.

■ skulle kunna förbättras: 1) delaktighet i policyarbete, 2) forskning om finansiell stabilitet och 3) rekrytering och karriärvägar. Det är motiverat att nu följa upp de förslag till förbättringar som föreslogs i utvärderingen och utreda om det fortfarande finns områden där åtgärder behövs för att åstadkomma förbättringar.

En grundläggande målsättning med verksamheten är att den forskning som bedrivs ska vara av hög kvalitet samtidigt som den ska vara relevant och användbar för Riksbankens policyarbete. En ytterligare målsättning är att forskningsverksamheten ska skapa en brygga mellan den akademiska världen och Riksbanken.

Forskningsenheten består i dagsläget av 12 personer som huvudsakligen ägnar 80 procent av tiden till forskning och 20 procent av tiden till policyverksamhet. Utöver detta finns det ett par tjänster på policyavdelningarna med avsatt tid för forskning. Man kan fråga sig om detta är en optimal storlek på verksamheten för en centralbank av Riksbankens storlek. Det kan behövas en viss kritisk massa för att få en fungerande verksamhet. Samtidigt finns det gränser för hur stor verksamheten kan vara utan att den riskerar att tränga undan annan viktig verksamhet.

Finanskrisen har tydliggjort en viss brist på analyskapacitet när det gäller frågor kring finansiell stabilitet och interaktionen mellan penningpolitik och finansiell stabilitet. Riksbanken kommer liksom många andra centralbanker att vara tvungna att uppgradera analyskapaciteten på detta område framöver. Detta arbete underlättas om forskningsverksamheten kan bistå med stöd. Därför finns det anledning att särskilt fundera över hur förutsättningarna för forskning med relevans för finansiell stabilitet kan förbättras. Det finns också anledning att fundera över hur förutsättningarna för att forskningen berikar policyanalysen inom finansiell stabilitet kan förbättras.

I den externa utvärderingen som gjordes 2008 noterades att svensk forskning kring penningpolitik och centralbanker har kommit att koncentreras till Riksbanken och att denna koncentration kan skapa begränsningar för Riksbankens möjligheter att rekrytera medarbetare med hög kompetens på områden som är viktiga för verksamheten. Det var ett skäl till att de pekade ut åtgärder för att stimulera forskning på universitet och högskolor inom dessa områden som viktiga för Riksbankens möjligheter att rekrytera kompetent personal i framtiden.

Det är också viktigt att de forskare som arbetar på Riksbanken ges så goda karriärmöjligheter som möjligt. Hittills har det vanliga varit att personer har flyttat från forskningsverksamheten till policyverksamheten. Den tidigare forskningsavdelningen och nuvarande forskningsenheten har genom detta i viss mån fungerat som plantskola för policyverksamheten. Men det kan kanske finnas fördelar med att vissa gör en mer akademiskt inriktad karriär. I så fall kan det finnas anledning att fundera över om forskarnas möjligheter till akademisk meritering behöver stärkas.

Uppdraget

Direktionen ger i uppdrag åt cheferna för avdelningarna för penningpolitik och finansiell stabilitet att tillsammans utreda behoven av förändringar av forskningsverksamheten. Utgångspunkten är dels den mer strategiska frågan hur forskningsverksamheten på bästa sätt organiseras och bedrivs för att uppfylla Riksbankens övergripande målsättningar, dels den mer konkreta frågan hur verksamheten på ett bättre sätt än idag ska kunna berika analysen av finansiell stabilitet.

■ Utredning bör redogöra för vilka åtgärder som har genomförts i syfte att förbättra verksamheten på de tre områden där utrymme för förbättringar identifierades av den utvärdering som gjordes 2008. Dessa områden är följande:

- 1) forskarnas delaktighet i policyarbetet
- 2) interaktionen mellan forskningen och policyarbete på området finansiell stabilitet
- 3) rekrytering av forskare och deras karriärutveckling

Utredningen bör i den mån det behövs lämna förslag på ytterligare åtgärder som motiveras av den analys som gjordes i samband med utvärderingen 2008.

Utredningen bör också lämna förslag till vilken omfattning forskningsverksamheten vid Riksbanken bör ha samt på vilket sätt samarbetet med forsknings- och undervisningsinstitutioner inom och utanför Sverige kan utvecklas och stärkas.

Vidare bör utredningen lämna förslag till förändringar i hur verksamheten organiseras och bedrivs i syfte att förstärka forsknings- och analyskapaciteten på området finansiell stabilitet samt relationen mellan finansiell stabilitet och penningpolitik.

Utredningen ska överlämnas till direktionen senast den 15 mars 2011.